

LÆSE- GUIDE

LÆRE
MIDDEL
DK

TIL ARTIKLEN:

LÆREMIDLER I DET PRAKTISK- MUSISKE FAG MADKUNDSKAB

Af Ditte Jacqueline Rasmussen, Compass Consulting

02

HVAD KAN DU BRUGE ARTIKLEN TIL?

Artiklen giver indblik i, hvilke overvejelser en lærer gør sig i udvælgelsen af læremidler til faget madkundskab. Desuden giver artiklen indblik i, hvilke krav læremidler implicit stiller til lærerens kompetencer. Artiklen kan derfor anvendes til at få et indblik i:

- Didaktikken bag forskellige typer af læremidler
- Anvendelsen af fagets læremidler og hvordan de udvælg
- De tre typer af læremidler – didaktiske, semantiske og funktionelle
- Hvordan læremiddeltrekanten kan anvendes som analyse

03

Se video-explainer

DET BREDE LÆREMIDDEL- BEGREB

I artiklen anvendes 'Det brede læremiddelbegreb', som betyder, at alt i undervisningen kan agere læremiddel. Artiklens tese er derfor, at der i de praktisk-musiske fag, såsom madkundskab, må være ekstra mange overvejelser at gøre sig i udvælgelsen af læremidler til faget.

METAANALYSE

En metaanalyse sammenholder fund fra forskellige analyser. Dette gøres for at undersøge, om der er sammenhæng mellem nogle af de fund, der er i artiklens analyser. Metaanalyser kan derved være en hjælp til bedre at kunne konkludere noget sammenfattende ud fra analyserne i undersøgelsen. Særligt i længere artikler kan en metaanalyse være en hjælp for læseren, da analyseafsnittene kan være lange og pege i forskellige retninger.

EMPIRI FRA TO VINKLER

Artiklen er baseret på to former for kvalitativ empiri. Man kan sige, at de to typer af empiri har samme genstandsfelt – læremidlet – set fra to forskellige vinkler – praksis og teori.

- 1) Den ene type empiri er et lærerinterview, hvor læreren forklarer sine begrundelser for valg af læremidler til sin undervisning. Denne empiri skal give indsigt i, hvordan læremidler udvælges og anvendes ud fra praksis i faget. Interviewspørgsmålene hertil blev lavet ud fra en interviewmodel og rummer spørgsmål til de didaktiske kategorier fra læremiddeltrekanten, som læremiddelanalysen tager udgangspunkt i. På den måde blev det nemmere at sammenligne de to typer af empiri i metaanalysen, da de didaktiske kategorier, der sammenlignes, er ens.
- 2) Den anden type empiri er en kvalitativ læremiddelanalyse af det udvalgte læremiddel fortaget af undertegnede. Denne type empiri anvendes til en mere teoretisk analyse af det samme læremiddel og inddrages for at kunne sammenligne forskellen med udvælgelsen af læremidler ud fra et teoretisk og praktisk udgangspunkt. De to typer af empiri sammenlignes i en metaanalyse for at fremhæve, om udvælgelsen af læremidler og brugen heraf kræver de samme kompetencer. Til metaanalysen er der valgt en teori, som arbejder med de samme begreber, som anvendes i de to analyser, for bedre at kunne sammenligne de to analyser.

05

Artiklen fremhæver, at selv om der anvendes et didaktisk læremiddel, så er det stadig vigtigt, at læreren forholder sig didaktisk kritisk til læremidlet, og ikke kun forholder sig til, hvordan læremidlet i praksis kan anvendes. Dette er vigtigt for at sikre, at der er didaktisk sammenhæng i læremidlet, for at sikre elevernes læringsudbytte, for at sikre at de opsatte mål for undervisningen nås og for at sikre undervisningsdifferentieringen. Desuden fremhæver artiklen vigtigheden i, at læremidlet har en tilhørende lærervejledning og at læreren anvender denne. Dette er vigtigt for at opnå indsigt i læremidlets differentierings- og evalueringsmuligheder, der netop kan være svære at inkorporere i undervisningen i praksis.

ARTIKLENS OPBYGNING

Indledning og undersøgelsesdesign: Indledningsvis præsenteres artiklens fokusområder og de tilhørende hoved- og underspørgsmål. I afsnittet om artiklens undersøgelsesdesign præsenteres, hvilke teorier og former for empiri der anvendes i artiklen og med hvilket formål. Her præsenteres ligeledes artiklens afgrænsning – altså hvad der ikke er kommet med i artiklen og hvorfor. Inden analysen starter, præsenteres artiklens anvendte teori og relevante fagbegreber.

Analyse: Analysen har til formål at besvare artiklens hoved- og underspørgsmål. Derfor er analysen i denne artikel med udgangspunkt i et læremiddel, der er anvendt af en lærer i folkeskolen i faget madkundskab.

Analysens sektioner og delanalyser: Analysen er her ind delt i tre sektioner med de didaktiske emner indhold, udtryk og aktivitet. Disse didaktiske emner er udvalgt, da de tager udgangspunkt i artiklens teoretiske ramme. Hver sektion indeholder tre delanalyser. Den første delanalyse er en læremiddelanalyse ud fra læremiddeltrekanten, foretaget af undertegnede. Denne analyse undersøger læremidlet ud fra det pågældende didaktiske emne. Fx er der i analysen af læremidlets udtryk fremhævet en video, der indgår i læremidlet, som har en indlejret didaktik. Det fremhæves, at den indlejrede didaktik kan være uhensigtsmæssig i forhold til hygiejne. Nedslag som disse fremhæves i analysedelen for at give indblik i, hvilke kompetencer læremidlet implicit og eksplicit stiller af krav til læreren inden for det pågældende didaktiske emne.

07

Hernæst følger en analysedel fra læreren, der har anvendt læremidlet i sin undervisning. Disse analysedele har til formål at fremhæve, hvilke overvejelser den praktiserende lærer gør sig inden for det samme didaktiske emne. I forhold til læremidlets udtryk, tænkte læreren fx i højere grad over læremidlets samlede visuelle udtryk og i mindre grad over den indlejrede didaktik i læremidlet.

Herefter følger metaanalysen, som sammenholder de to ovenstående analyser, for at tydeliggøre, om anvendelsen af didaktiske kompetencer er entydige. I metaanalysen af læremidlets udtryk fremhæves det fx, at læreren og undertegnede ikke anvender de samme didaktiske kompetencer og hvilken betydning dette kan have i en undervisningssituation.

Resultater, diskussion og perspektivering: Afslutningsvist fremhæves artiklens vigtigste resultater som besvarelse på artiklens hoved- og underspørgsmål. Herefter diskuteres resultaterne i forhold til artiklens metodedesign og afslutningsvis perspektiveres artiklens fund op mod andre relevante forskningsområder, og hvordan det videre arbejde med artiklens problematikker kan gribes an.

Gå til YouTube-kanal

BLIV KLOGERE

Find video-explainers på begreber, som er nyttige at kende til, når du læser forskningsartikler.

Du finder alle videoer på vores [YouTube-kanal](#) og på [Learning Techs hjemmeside](#).